

Samenvattend verslag KAN bijeenkomsten voorjaar 2013.

Helmond	37 aanwezigen
Santpoort	18 aanwezigen
Hilversum	38 deelnemers
Assen	22 deelnemers
Den Haag	18 aanwezigen.
Totaal	133

Op iedere locatie heeft de gastheer/ -vrouw even de gelegenheid gehad de eigen school te presenteren, en dan met name gericht op de arbeidsvoorbereidende en -toeleidende activiteiten. Gaf vaak dat al aanleiding tot vragen, gesprek en uitwisseling.

Vervolgens is in gesprek gegaan met de aanwezigen aan de hand van een centrale presentatie waarin we actuele ontwikkelingen aan hebben gestipt en enkele voorbeelden van regionale samenwerking hebben laten zien.

Afspraak rond presentaties:

- **de centrale presentatie wordt met het verslag meegestuurd, inclusief aanwezigheidslijst ivm ESF**
  - De presentatie van het Molenduin te Santpoort wordt meegestuurd. Ook de moeite waard te publiceren op www.hetkan.info
- De presentatie van de Gemeente Oss wordt meegestuurd.

In de centrale presentatie zijn de navolgende onderwerpen aan bod gekomen:

A. BORIS.

Bij enkele bijeenkomsten waren vertegenwoordigers van pilotscholen aanwezig.

Ervaring: De koppeling met de kenniscentra heeft ons veel opgeleverd: Veel regionale contacten, nauwere samenwerking.

Grote omslag voor docenten is het werken met de kwalificatiestructuur uit het MBO (men moet deze structuur leren doorzien) i.p.v. de werknemersvaardigheden in het VSO (Helmond)

Leerlingen in VSO vinden ook vaak werk in kleine bedrijven in de buurt, niet zijnde leerbedrijven. Je kunt als school je eigen stagebedrijven voordragen als leerbedrijf (Heerlen, Helmond: alle stagebedrijven werden erkend als leerbedrijf).

Opmerking: 70 scholen hebben enkele maanden geleden aangegeven dat zij geïnteresseerd zijn in mogelijke implementatie van BORIS. Maar er zijn slechts 17 scholen die zich definitief hebben aangemeld.

Hoe komt dat ? We hebben de navolgende argumenten gehoord:

- We hebben besloten nu niet deel te nemen, we hebben nu geen ruimte (formatief – financieel)
- Het is al een heel hectische periode, niet alles tegelijk, maar één voor één.
- We hebben een andere keuze gemaakt: We werken ism Gemeente met Navigator en de Werkschool constructie zoals hier wordt uitgerold.
- Het is niet goedkoop, dat krijgen we niet voor elkaar.
- Bij ons op school niemand over gehoord !
- Wij twijfelen, want er is een goed alternatief, namelijk Rijnmond Netwerkt.
- Het is een te groot instrument voor ons.
-

Vraag: Verschil tussen Boris en Melba kwalificatie: Werkgevers zijn minder bekend met de Melba kwalificaties (arbeids(re-)integratiemethode, werkt met sleutelvaardigheden en leerling-capaciteitenprofielen), wel meer met de kwalificatiestructuur MBO.

B. ESF 2014 - 2020

Let op: er komt véél minder geld beschikbaar en het komt op een andere wijze beschikbaar: via de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio. Als centrumgemeente niet participeert kun je wel als samenwerkend VSO – PRO in aanmerking komen voor ESF.

Vraag: Is het wel interessant voor cl 3 en cl 4, liggen de kansen niet veel meer bij het PRO? Het is zeker interessant voor cl 3 en 4! Zorg dat je ook als vso cl3 en 4 op de radar van de centrumgemeente blijft.

Afspraak: We zullen alle website adressen met handreikingen publiceren , er komen nog meer handreikingen, als je nog iets mist: vertel het ons.

Algemeen: Op alle fronten wordt de gemeente een belangrijke partner. Zorg dat je weet waar en bij wie je moet zijn in de gemeente. Ook ivm dagbesteding – AWBZ – Jeugd – Participatiewet etc .

C. Website KAN.

Uitgelegd dat de website wordt opgeschoond – opgepoetst – opnieuw wordt ingericht en inhoudelijk wordt bijgewerkt én up to date wordt geactualiseerd. Idem uitbreiding met cl 1 en 2 én PRO.

Dit wordt positief ontvangen.

Verzoek: Er komt mogelijkheid zelf informatie op deze site te plaatsen: Maak er gebruik van !

Volg HET KAN via: @hetkan_volgen #gewoonomdathetKAN

Vraag: Graag links plaatsen tussen Lecso website en KAN website, bv: NOP-CAP , EKEP ,

Opmerking:

Er zat véél te veel tijd tussen deze KAN bijeenkomst en de vorige !

Afspraak; Deelnemers aan de bijeenkomsten: Stuur je reacties op de wijzigingen van de website naar ons op: info@hetkan.info info@lecso.nl

D. CITO:

Opmerkingen van collega's die deelnemen aan de proefperiode;

- Installeren van CITO toetsen vraagt nogal wat van het netwerk.
- Techniek laat te wensen over,
- Het levert wel wat op voor je school en je leerlingen.

Vraag actiepunt: CED lijnen en CITO bij elkaar laten komen.

E. Participatiewet – Sociaal Akkoord.

Voor veel aanwezigen eindelijk eens helder op een rij wat er “mogelijk / zo ongeveer” gaat gebeuren. Voor aantal openbarend dat het definitie WAJONG dusdanig gaat veranderen naar duurzaam én volledig arbeidsongeschikt, dat de consequentie is dat aanvragen van een WAJONG uitkering niet meer “standaard” een automatisme zal zijn. Centrale rol voor werkbedrijf, mogelijk samenwerking UWV + CIZ (en Gemeente). Werkbedrijf: Regionale samenwerking op commerciële basis tussen gemeente – UWV – sociale partners.

Vraag: “Welke stappen moet ik gaan zetten om leerling in de nieuwe situatie naar een baan te brengen?”

Let op:

- Arbeidsmatige dagbesteding zou zo maar een beladen term kunnen worden. In de term zit “arbeid” en dat zou zomaar arbeidsvermogen dus loonsubsidie kunnen betekenen.
- Toch mogelijk brede Wajong herkeuring.

Tip in de school: Kijk vroeg in de school of er sprake is van enige loonvorming.

Afspraak: bij het verslag een de samenvatting van KCCO van de participatiewet in 2 of 3 A4tjes.

Vraag: Kunnen we ergens de nieuwe WAJONG toetsingscriteria vinden? Nee, volgens ons nog niet.

F. Opvallend.

We constateren samen dat er veel verschil in denken is tussen de verschillende scholen en dan met name de aanwezige zml scholen: Aan de ene kant van het spectrum zien we scholen die als uitgangspunt hanteren: Alle zml kinderen (behalve de echte EMG'ers) zitten minimaal in het

uitstroomperspectief “Arbeid” totdat het tegendeel bewezen is. Aan de andere kant van het spectrum: Arbeid is per definitie voor onze zml kinderen niet haalbaar.

Omdenken / Beleidsstappen: Profileer je onderwijs als “de toeleverancier van arbeid”: Zet de werkgevers aan tafel, zoek uit wat zij nodig hebben. Spreek als onderwijs de taal van het arbeidsleven: Arbeidsvaardigheden centraal.

Versus: “het is zo zakelijk - we hebben toch niet voor niets speciaal onderwijs “. “ik ben bang dat onze leerlingen niet gelukkig worden in Arbeid”.

Afstemming VSO – PRO – Entreeopleidingen: PO-Raad, VO-Raad en MBO-Raad zijn met elkaar in gesprek. Naar verwachting zal er in september – oktober een conferentie rond dit onderwerp worden georganiseerd. Volg de nieuwsbrieven van Lecso en het KAN.

In het tweede deel van de presentatie zijn enkele voorbeelden van regionale samenwerking toegelicht. Altijd samenwerking van meerdere partijen: Samenwerkend onderwijs – gemeente / UWV – bedrijfsleven. Startpunt is steeds anders.

Genoemd in presentatie zijn:

Zeeland – Den Bosch / Oss – Tilburg – Stedendriehoek – PROREC Midden Nederland.

Specifiek benoemd;

A. PRO – REC samenwerking.

Bij één van de bijkomsten was voorzitter PRO-REC Midden Nederland aanwezig.

Gestart op basis van vrijwilligheid op directie- managementniveau, vervolgens op werkvloerniveau. Productontwikkeling.

Kernbegrippen:

- Vertrouwen – kennismaken – uitwisselen.
- Werkgelegenheidsonderzoek (**Meer gehoord: HELE STERKE TIP: Zoek uit wat de werkgever in de regio nodig heeft**)
- Kaart van producten
- Onderzoek matching, schoolontwikkeling.

Moeilijk:

- Geld gestuurd
- Iedereen binnenboord houden

B. Informatie uit PRO – REC samenwerking in het noorden van het land: Meer en meer op eigen kracht.

Actieve netwerken, veel producten – nu meer en meer naar eigen regio.

PRO en REC scholen vinden elkaar op leerling niveau, op basis van de praktijk.

Dankzij navigator is het een goede formule geworden. (navigator kan vanaf 12 jaar ingezet worden en tot 27 jaar ondersteuning en begeleiding bieden.)

In Drenthe op iedere school een navigator vanuit MEE. www.navigatordrenthe.nl

C. Samenwerking geïnitieerd door de 4 samenwerkende ROC's in Groningen.

D. Algemeen:

De deelnemers constateren veel verschil tussen PRO scholen: Wel / niet willen samenwerken met speciaal onderwijs. ("Wij zijn regulier onderwijs" versus "volledig samenwerken".)

Suggestie: Laat PRO aansluiten bij de KAN bijeenkomsten !

Tip: Let op landelijke studiedag in september / oktober rond samenwerking VSO / PRO / MBO.

Drenthe: Werkcarrousel: Uitgangspunt: Beschikbare banen. Je plaatst leerlingen in de carrousel, bedrijven in Assen hebben zich verenigd rond één vraag: Wat hebben we nodig ?

Afspraak;

- Verslag met alle informatie / PPP naar alle deelnemers.
- link naar website van KAN in verslag. <http://www.hetkan.info/>
- link naar website Lecso, inclusief aanmelding Nieuwsbrief.
- https://www.lecso.nl/read/aanmelden_nieuwsbrief?sublist=11969
- Link naar "School aan Zet". <http://www.schoolaanzet.nl/>
- Link naar passendonderwijs.nl www.passendonderwijs.nl
- Email adres uitgever.

TIPS:

- Door collega's genoemd; www.participatieformule.nl
- Door collega's genoemd; www.stagemarkt.nl zoek op mbo 1 niveau
- Door collega's genoemd; www.vdab.be mooie informatieve site

Uitwisseling;

- Maak gebruik van UWV trajecten in het onderwijs. Voorbeeld: Samenwerking Molenduin met UWV, tbv leerlingen vanaf eind 16 jaar. Zo ook trajecten met Stg Jobstap: Trajecten via UWV, het kost de school niets. Je houdt regie over de leerling.
- Molenduin heeft erg veel baat gehad bij gebruik "heft in eigen handen", zeker ook vwb de werknemersvaardigheden.
- In het gebied Maas en Waal organiseert men ontmoetingen tussen 'dagbesteding' en 'gemeente'.

- VSO Zonnewijzer Heerlen organiseert zelf examens in samenwerking met ROC's. Elke leerling start AKA en/of VMBO traject. Gedragsproblemen worden direct minder, leerlingen zijn veel op stage (3 dagen in derde jaar, 4 dagen in vierde jaar. Weinig theorie. Leerplichtambtenaar betrokken.). Eigen mensen zijn gecertificeerd om examens af te nemen. Geen diploma bekostiging als extraneus meer nodig.
- Hoe kan een school voor 'kort verblijf' (justitiële inrichting?) de arbeidstoeleiding regelen? Met name een praktijkgericht opleiding is heel lastig voor leerlingen die het terrein niet af mogen. Suggestie uit de zaal: ga met deze opleidingen samen om te tafel.
- Examens en branchegerichte certificaten: SIWOV (Sterk in Werk) heeft VCA cursussen herschreven voor VSO doelgroep, PrOmotie Edu'Actief biedt een digitaal pakket met proefexamens (VCA, IVIO). (Het gerucht gaat dat OCW de examens afgenomen door IVIO niet langer erkent. Onduidelijk, certificering zou vervallen vanwege geringe aantallen?). Examenbureau Brabant (EBB) neemt ook mondelinge examens af. SVA programma's (KPC Groep) leiden naar branchegerichte certificering.
- Aan examens van branchegerichte cursussen zijn kosten verbonden. Sommige scholen laten dit door de ouders betalen. Van Inspectie schijnt dit niet te mogen, aantal scholen zijn op de vingers getikt. Dilemma! Betalen door ouders is ook een stok achter de deur. Als leerlingen weten dat examens gratis zijn komen ze al gauw niet meer opdagen. (En ouders willen 't doorgaans ook best betalen, aldus enkele aanwezigen). Tip uit de zaal: Calibris heeft stageboxgelden die hiervoor binnen het MBO in te zetten zijn (even googelen).
- Welke methoden worden in arbeidstoeleiding door de scholen gebruikt? Vox, VoorZ en Deviant worden genoemd als reken- en taalmethoden die goed op individuele basis te gebruiken zijn binnen arbeidstoeleiding. Melba en Sterk in werk screenen arbeidsvaardigheden van leerlingen. Modulair werken met WerkPortfolio en Portfolio 'Doen in ...'. VSO scholen gebruiken ook lesmateriaal van het ROC waar men mee samenwerkt.

Huiswerk voor LECSO / Suggesties workshop Het Congres;

- De "7 stappen" op weg naar succesvolle samenwerking in de regio. (VSO's – PRO – ROC – Gemeente – UWV – bedrijfsleven etc)
- Op congresdagen van LECSO dieper ingaan op de vijf modellen van regionale samenwerking rond arbeidstoeleiding. Welke stappen moeten VSO scholen bewandelen om tot die samenwerking te komen?
- Problematiek doelgroep dagbesteding landelijk agenderen. LECSO kan de dreigende problematiek voor de populatie die is aangewezen op activiteitgerichte dagbesteding scherper in kaart brengen (er is nog veel onduidelijk) en het bewustzijn hierover bij alle partijen versterken. Welk vangnet is er voor jongeren die niet in aanmerking komen voor dagbesteding? De angst bestaat dat bij de nieuwe regelingen voor een groot deel van deze doelgroep niets anders rest dan thuiszitten.

- Regie rond doelgroep dagbesteding. Als leerlingen van 17 jaar onderwijsontheffing krijgen zou een samenwerkingsverband niks meer voor hen hoeven te doen (de kwalificatieplicht vervalt). De gemeente is dan verantwoordelijk. Aanwezigen bepleiten een sluitende aanpak onder regie van gemeente maar in nauwe samenwerking met de school die deze jongere kent, tot dat deze een plek gevonden heeft. Hetzelfde geldt voor de MKD-jongeren. Aantal aanwezigen brengen dit in eigen regio al actief voor het voetlicht, LECSO kan dit via haar kanalen eveneens doen (zie ook eerste punt).

Vraag;

- Waar vind ik onderwijsaanbod op gebied naar dagbesteding ?
- Wat is nu precies de nazorg – verplichting ?
- Vraag van “de Optimist”: Wij vinden de kosten van certificering nogal aan de hoge kant. Kan dat omlaag ? Kan Lecso daarin iets betekenen ?